Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

LAUSUNTO

Hallituksen esitys eduskunnalle saaristolaiksi HE 166/2026 vp

MTK kannattaa saaristolain uudistamista, mutta lakiesitystä tulee vahvistaa siten, että saariston elinvoiman perustana olevat elinkeinot, yksityinen omistusoikeus sekä ympärivuotisen asumisen edellytykset tunnistetaan nykyistä selkeämmin. Saariston tulevaisuutta ei ratkaista pelkästään palveluilla tai hallinnolla, vaan työllä, yrittäjyydellä, investoinneilla ja toimivalla infrastruktuurilla.

MTK esittää lakiesitykseen lisättäväksi:

1. Elinkeinot lain tavoitteisiin nykyistä vahvemmin

Lakiin tulee kirjata nykyistä selvemmin saariston elinkeinojen kehittämisen tavoite. Maa-, metsä-, puutarha- ja kalatalous sekä matkailu ovat saariston elinvoiman, huoltovarmuuden ja työllisyyden perusta.

2. Omistusoikeuden huomioiminen

Lakiesityksessä tulee tunnistaa yksityisen maan- ja metsänomistuksen sekä vesialueiden omistuksen merkitys saaristossa. Saaristoa koskevien toimien tulee perustua yhteistyöhön maanomistajien kanssa eikä omistusoikeuden kaventamiseen.

3. Liikenneyhteyksien turvaaminen

Saariston saavutettavuus on elinvoiman perusedellytys. Yksityistielossien ja -lauttojen asema sekä niiden rahoituksen jatkuvuus on turvattava.

4. Saaristoasiain neuvottelukuntaan elinkeinojen edustus

Neuvottelukunnassa tulee olla saariston keskeisten elinkeinojen sekä yksityisten maan- ja metsänomistajien edustus. Saariston kehittämistä ei voi suunnitella ilman niitä toimijoita, jotka investoivat, työllistävät ja ylläpitävät alueiden elinvoimaa.

Helsingissä 22.10.2026

Kimmo Aalto, asiantuntija

MTK ry / Maaseudun elinvoimalinja